

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

KLÓFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Sikeres előretörésünk az erdélyi határhegységeken

Elfoglaltuk a magyarosi határmagaslatokat — A Trotus- és az Uz-völgyben birtokunkba vettük az oroszok erősen elsáncolt állásait — 604 orosz elfogtunk, több gépfegyvert és aknavetőt zsákmányoltunk Hollandia elkobozza a felfegyverzett amerikai hajókat

A szigorított buvárhajóharc

Felfegyverzik az amerikai hajókat

Amsterdam, március 9. Washingtoni jelentés szerint a kormány hivatalos kommunikációt tett közzé, hogy Wilson elnök Lansing külügyi államtitkárral és a főállamiügyészrel folytatott tanácskozás után elhatározta, hogy felfegyverzi az amerikai kereskedelmi hajókat. Az első ágyuk már a hajókon vannak.

Gené, március 9. Washingtoni jelentés szerint Wilson az amerikai hajók felfegyverzése iránt tett intézkedések után kijelentette, hogy chez képest Németországnak a buvárhajózást tárgyában kelt nyilatkozatát nem létezőnek tekinti.

Lugano, március 9. Milanoi lapok jelentik, hogy Spanyolország a felfegyverzett amerikai hajóknak több napi tartózkodást engedélyez a spanyol kikötőkben.

Gené, március 9. A Matin jelenti Newyorkból: Holnap, szombaton 3, 15-én pedig 5 felfegyverzett kereskedelmi hajó indul el Európába.

Hollandia elkobozza a felfegyverzett amerikai hajókat

Hága, március 9. A holland kormány az Egyesült Államok kormányával közölte, hogy ha felfegyverzett amerikai hajók holland kikötőkbe befutnak, azokat hadihajóknak fogják tekinteni és elkobozzák.

Elsülyedt orosz cirkáló

Berlin, március 9. Kopenhágából jelentik, hogy január elején egy nagy orosz cirkáló Port Saidnél aknára futott és elsülyedt.

A monarchia válasza Wilsonnak

Berlin, március 9. A francia sajtó nagy fölháborodással nyilatkozik a Wilsonnak küldött osztrák-magyar jegyzékről és ezt a szem-

telenség dokumentumának nevezi. — A francia sajtónak egyértelműen az a nézete, hogy a két hatalom között megszakad a diplomáciai viszony.

A szenátus megváltoztatja a házzsabályokat

Amsterdam, március 9. Washingtonból jelentik: A szenátus 76 szavazattal 3 ellenében elhatározta, hogy a vita bezárásához kétharmad szótöbbség szükséges.

Bernstorff Európába érkezett

Bécs, március 9. A „Frederic VIII.” dán gőzöson Bernstorff nagykövet kíséretével együtt megérkezett Krisztianába.

Anglia végleg kitart

Amsterdam, március 9. Carson, az admirális első lordja, beszédet mondott az alsóházban. Kijelentette, hogy a haditengerészetnek még nagy feladatokat kell megoldania. A megoldás módjától függ, hogy Anglia a tengeren való uralmát fentarhassa. Angliának olyan ellenséget kell legyőzni, amely az emberiségnek minden törvényén tulteszi magát. Carson azt hiszi, hogy a behozatal még jobban csökkenni fog, de a kormány mindent megtesz, hogy a nemzetet a kényelmetlenségektől lehetőleg megkímélje. Beszédét e szavakkal végezte:

— Mi kitartunk végig, akármit fognak a németek tenni vagy megpróbálni.

Felényire csökkent Anglia bevitele

Hága, március 9. Londoni jelentés szerint a szigorított buvárhajóharc következtében a rendes havi behozatal Angliában február havában a felényire csökkent.

Ellentétek az ententeban a hajótér miatt

Berlin, március 9. A Ruszkoje Slowo jelenti Londonból, hogy Páris, Róma és London között február 26-tól 28-ig fontos tárgyalások

voltak a buvárhajóháború bizonyos aggodalomkeltő következményeiről. Franciaország és Olaszország előterjesztést tettek Londonban az Anglia által megígért hajótér csökkentése ellen.

Olaszország utalt arra, hogy Anglia kevéssel Olaszországnak a háborúba való beavatkozása előtt garanciát vállalt a szállítás korlátlan fentartásáért és meghatározott hajótérmennyiségért. Anglia azonban nem teljesíti köteleességét. Ugyanilyen előterjesztést tett Franciaország is.

Lloyd George kijelentette, hogy nem tud segíteni. Az entente egyetemes érdeke, hogy Anglia a rendelkezésre álló hajótér lehető legnagyobb mennyiségének megszerzésére törekedjék. A tárgyalások az olasz és a francia előterjesztések elutasításával végződtek.

A bécsi tőzsde és a buvárhajók sikerei

Bécs, március 9. A tőzsde szilárdságát nagy mértékben befolyásolta a tengeralttjárók nagy sikereiről érkezett jelentések.

Höfer jelentése

Budapest, március 9. Hivatalos jelentés. KELETI HARCTÉR.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Nincs különös esemény.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az Uz- és a Csobonyos-völgy között német osztagokkal megerősített osztrák-magyar ezredek rohammal elfoglalták a Magyaros nevű erősen elsáncolt határmagaslatot. Az ellenség 4 tisztet, 600 főnyi legénységet és több gépfegyvert és aknavetőt hagyott kezükön. Különösen dicséret illeti a 10-ik honvédelmi gyalogezredet. Gyimestől keletre szétromboltunk egy orosz erődházat.

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs jelenteni való.

OLASZ ÉS DÉLKELETI HADSZINTÉR.

A helyzet változatlan. HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

URANIA

Szombaton, március 10.

első előadás.

Elsőleges jelentés!

Holnap, csak

vasárnap

Waldemár

Psilander

Diaf Föms

(A Homunkulus szemé-lyesítje) játszó a főszerepeket a

Nihilist robbanás

és

A véráldozat

című drámákban.

Előadások kezdete

3, 4, 5, 7 és 9 órakor

APOLLO

HA, szombaton:

Előadások kezdete:

6 és 8 órakor

rendes helyarákkal.

HENNY PORTEN

legújabb vígjáték

atrakciója

Manjasszony

rablás

vígjáték 4 felvonásban.

A nagy összejövetél

smaragd dráma 2 felv.

A német jelentés

Berlin, március 9. A nagyhódhadiszállás jelenti:

NYUGAT IHARCTÉR.

A tüzéségi tevékenység széles arcvonalon újra csak a Champagneban fokozódott. — Ahol másutt sűrűbbé vált a tüzelés, csak kis harci tevékenységek előkészítésére vonatkozott, úgy a mi, mint az ellenség részéről.

Witschaetetől nyugatra rohamoszlopaink benyomultak az angolok állásába és 37 fogolylyal, 2 gépfegyverrel és 1 aknavetővel tértek vissza.

A Somme-területen több ízben felderítő csapatok kisebb összeliiközésére került a sor. 15 angol maradt fogolyként keziünkön.

A Champagneban a franciák pergőtüz után megtámadták azokat az állásokat, melyeket Riponttól délre tőlük február 15-én elfoglaltunk. A 185-ös magaslaton néhány árokba és a Champagne-majorba sikerült nekik benyomulni, különben mindenütt visszavertük őket. A vidéket uraló 185-ös magaslaton fekvő árok-részeket ellentámadással újra birtokunkba vetjük, a mélyebben fekvő major az ellenség tartja.

A Maas balpartján este a franciák a 304-en magaslat déli lejtőjén fekvő állásaink ellen támadást intéztek, amely azonban megghiusult. Az avocourti erdőben egyidejűleg végrehajtott vállalkozásunkkal, a nélkül, hogy veszteséget szenvedtünk volna, 6 foglyot és 2 gépfegyvert szállítottunk be.

KELETI HARCTÉR.

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs lényeges esemény.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A Trotus- és az Uz-völgy között csapataink rohammal elfoglalták a Magyaros hegyerincet és az oroszok szomszédos erősen eláncolt állásait. 4 tisztet, 600 főnyi legénységet elfogtunk, több gépfegyvert és aknavetőt zsákmányoltunk.

Mackensen vezértábornagy arcvonala: A helyzet változatlan.

BALKÁNI HARCTÉR.

Macedon arcvonal: A helyzet változatlan.

Februárban 24 repülőgépet veszítettünk. Ellenségünk nyugaton és keleten és a Balkánon 91 repülőgépet veszítettek, amelyek közül 37 birtokunkban van, 49 a vonalakon túl megállapíthatóan lezuhant és 5-öt leszállásra kényszerítettünk.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

Az orosz hadsereg

Stockholm, március 9. A Ruszkija Wjedomosti tudósítójának Brussilow tábornok kijelentette, hogy az orosz hadsereg erős hadállásban van. Ma erősebbek vagyunk, — úgy mond — mint az ellenség, annyira, hogy egy német offenzíva nem lehet ránk nézve veszélyes.

Sarrail hadserege

Szofia, március 9. A közeledő tavasz sokkal kedvezőlenebb helyzetben találja a macedoniai entente-sereget, mint a múlt évi. — A szerb sereg 100,000 főről jelentéktelen kis csapa-

pattá olvadt le. A munició és más utánpótlás nehézségei nagyon gyengítik a Sarrail-sereg teljesítőképességét. Sarrail eddig tetszése szerint választhatott a kérdésben, hogy maradjon-e Macedoniában vagy visszavonuljon onnan. Most már azonban a visszavonulást is nagyon veszélyessé tette a tengeralattjáróharc. A szalonikii entente-seregnek olyan a helyzete, mint egy ostromlott váré, amely időnkint kitörésekkel próbálkozik.

Olga királyné és Venizelos

Gent, március 9. Az éppen most érkezett legújabb újságok érdekes táviratokat közölnek, amelyeket Venizelos és Olga özvegy királyné váltottak egymással György görög király meggyilkolásának évfordulója alkalmával. Venizelos a királynénak, aki jelenleg Pétervárot tartózkodik, hangzatos sürgönyt küldött, amelyben olthatatlan részvétét fejezte ki a meggyilkolt király nevének azért a veszteségért, amely az uralkodó halálával érte, aki „oly nagy érdemeket” szerzett a görög nép egysége és megerősítése körül.

A királyné távirati válasza így hangzott: „A legerősebben elítélem azt a magatartást, a melyet Ön fiammal szemben tanúsít, aki épp úgy, mint atyja, Görögország egységéért és az a férfi, aki e célok ellen dolgozik és aki nagyságáért munkálkodik. Az én szememben zájában polgárháborút idéz föl, nem jobb, mint az áruló. A legjobb, amit Ön tehet, hogy bünbánóan bocsánatot kér a királytól aki ellen Ön épp annyira vétkezett, mint a görög haza ellen.”

A görög csapatok leszerelése

Hága, március 9. Londonból jelentik: Az alsóházban Balfour a következőket jelentette ki a görögországi helyzetről Dillon interpellációjára adott válaszában: Peloponnesostól északra jelenleg 6000 főnyi görög sorkatonaság és 3000 csendőr van. A többi csapatot már oda szállították. A görög kormány az elfogott venizelistákat is szabadon bocsájtotta. Balfour végül kijelentette, hogy Görögország nem tervez boszúálló rendszabályokat.

Az ágyudörgés Párisig hallatszik

Gent, március 9. A Havas-ügynökség jelenti: A németek nem folytatják kísérleteiket a Maas jobbpartján. Nagyobb gyalogsági harcok nem voltak, csak a tüzéségi tevékenység volt olyan heves, hogy az ágyudörgés, mint a marnei csata idején, most is elhallatszik Párisba.

Az olasz offenzíva

Lugano, március 9. A Corriere della Sera jelenti Londonból, hogy hivatalos angol körökben nem hiszik, hogy a keleti fronton két hónapon belül nagyobb offenzíva indulna, azonban teljesen biztosnak tartják, hogy ez idő alatt megkezdődik a nagy offenzíva az olasz harctéren.

A német esti jelentés

Berlin, március 9. A Wolff-ügynökség jelenti március 9-én este:

Váltakozó látási viszonyok mellett a nyugati arcvonal számos helyén a harci tevékenység élénk volt. Sok légiharcot vívtunk. Keleten nem történt különös esemény.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

A husvéti (Sel Pészach) áruk kiszolgálása elképzelhetetlen nehézségekbe ütközik. Az igen tisztelt vevőközönséget saját érdekében kérem, szíveskedjék becses rendelményét lehető leghamarabb feladni, mert sajnos könnyen megeshetik, hogy áru nélkül marad. N. b. rendelményeit kérve,
Ullmann Salamon fűszer- és esemaga nagykereskedése, Ferenc József-ut 69. (Vármagyházával szemben.)

Az állam felelőssége a háboru okozta károkért

Haendel Vilmos dr. előadása a jog- és államtudományi továbbképző tanfolyamon

Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület debreceni osztálya ma rendezte továbbképző tanfolyamának ötödik előadását, amelyet Haendel Vilmos dr., a debreceni egyetem kiváló és nagytudású tanára tartott meg „Az állam felelőssége a háboru okozta károkért” címen.

Az előadást, amelyet a főtárgyalási teremben tartottak meg s amelyen rendkívül nagy számu, előkelő közönség jelent meg, este hat órakor Pajor Kálmán dr. kir. ítélőtáblai tanácselnök nyitotta meg szép beszéddel, amelyben rámutatott arra a kényszerhelyzetre, amely miatt az előadásokat egy darabig szüneteltetni kellett.

A megnyitó után Haendel Vilmos dr. megkezdte előadását, amelyet a közönség mindvégig feszült érdeklődéssel és figyelemmel hallgatott meg. Szólt elsősorban a hadikárok időbeli és térbeli meghatározásáról. A hadikárok időbeli határainak megjelöléséről a hadüzenet és a békekötés ideje nem szolgálhat, mert ez nem mindig egy időpontot jelent, hanem határmegjelölésről a mobilizáció kezdő napját és a demobilizáció utolsó napját lehet helyesnek elfogadni. Területileg a hadi kár elkövetésének területe a hadszíntér fogalmával esik össze. Ez időben s ezen a területen akár idegen csapat vagy polgár, akár belföldi csapat vagy polgár által okozott kár a háborus kár fogalma alá esik, ha annak elkövetése a háboruval kapcsolatban van. E kapcsolat megállapítható, ha a békeállapotban ugyanaz a kár közönséges gondosság mellett be nem következhetett volna, hanem az a háborus akciók következménye, ami adott esetekben konkrét mérlegelés tárgya. A háboruval csak távolabbi, közvetett kapcsolatban levő kár, például az értékpapírok áresése, háborus kár fogalma alá nem esik.

A kárért való felelősség kérdésének megoldása történhetik magánjogi vagy közjogi alapon. Irott magánjogi szabályunk a hadi károk viseléséről nincs. Szakás után kifejezett szabály sincs, amelynek alapján az állam felelőssége magánjogi alapon konstruálható lenne. — Grosschmid szerint ex ratione iuris megoldás alapjául szolgálhat az 1887. évi XXI. t.-c., azonban ez az elvi kijelentés hiánya folytán kérdéses. De a felelősség hordereje s nagysága folytán nem is lehet megelégedni egy távoli analógiával.

Következik-e a kártérítés az állam doktrinár alapfogalmából. Következik-e abból, hogy az állam egy feltehető társadalmi szerződésből kártérítésre kötelezhető. Ennek fikciói azonban éppen úgy nem igazítanak el, mint az intézeti és organikus államfogalom fikciói. A közvédelem kötelezettsége szintén csak akkor szolgálhatna a kártérítési kötelezettség kérdésének megoldási alapjául, ha a köteleesség gondatlanul mulasztatott el.

A végeredmény az, hogy e fogalmak nem igazítanak el s ekként — bár konkrét esetekben a szubjektív vétkesség is lehet kártérítési kötelezettség alapja — az egyetlen irányító szempontnak azt kell tekinteni, hogy a köteletség fogalmi alapja a segítség elve, a szenvedett kárnak a kárt nem szenvedettek közt való szétosztása.

Ez volt a gondolatmenete az előadásnak, amelynek befejeztével lelkes taps hangzott föl az elismerés jeléül a tudós tanár iránt. A szellemes, rendkívül érdekes és nagy tudományos értékkel bíró és briliáns jogi fejtegetésekben gazdag előadás teljesen lekötötte a hallgatóságot.

Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület debreceni osztálya és a hallgatóság nevében Pajor Kálmán dr. elnök mondott elismerő szavakban köszönetet Haendel Vilmos dr. tanárnak az élvezetes előadásért.

BIREK

***

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 11-én az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Bagoly Bertalan segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Márton Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órakor Erdélyi Sándor segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Ferenczy Károly segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Erdélyi Sándor segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Főris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János vallásbíró. — A főiskolai oratóriumban a közönség számára délután 5 órakor Erdős Károly lelkész-képző intézeti tanár prédikál.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos segédlelkész végzi.

Miksa főherceg kitüntetése. Bécsből táviratozzák: A király kézirat kíséretében a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta Miksa főhercegnek, aki a trónralépést notificáló királyi kéziratokat adta át Berlinben, Szófiában és Konstantinápolyban.

88 és fél százalék pótdadó. A városi közgyűlés tárgyait az előkészítése végett ma Domahidy Elemér főispán elnöke alatt a tanács teljes ülést tartott, amelyen a tárgysorozat összes ügyeit és ezek között az 1917. évi költségeloirányzatot is letárgyalták. A tanács több kiadási tételnek redukálásával azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a köznégi pótdadót 88 és fél százalékban állapítsa meg.

Czernin, Apponyi, Andrássy és Károlyi tanácskozása. Budapesti tudósítók táviratozzák: Czernin gróf külügyminiszter tegnap Apponyi Albert grófot, Andrássy Gyulát és Károlyi Mihály grófot meglátogatta. A külügyminiszter mindhárom politikussal hosszabb időn át tanácskozott. Apponyi délelőtt Andrássyval tanácskozott helypolitikai kérdésekről.

A lakbérleti bizottság. A városi tanács ma megalakította a kir. járásbíró mellett rendelt lakbér-bizottságot, amelynek tagjai lettek:

A háztulajdonosok részéről: Gulyás István tanár, Horvay Róbert dr. tanár, Szabó Lajos ny. igazgató, Nagy Lajos munkás, Jeney Ferenc munkás, Kertész Imre gazdálkodó, Biró Pál gazdálkodó, Békéssy László jószágigazgató, Suhajda Béla bankigazgató, Böszörményi Imre iparos, Móritz Ferenc iparos, Telegdy Lajos kereskedő, Körössy Ferenc kereskedő, Nagy Lajos hivatalnok, Kántor István iparos, Ormós József iparos, Csurka István iparskolai igazgató.

A lakók részéről: Mihalovits Jenő gyógyszerész, Kovács Gábor dr. egyetemi tanár, Bacso Jenő dr. egyetemi tanár, Rácz János gazdálkodó, Farkas Gyula gazdálkodó, Balázs Bertalan dr. ügyvéd, Csáthy Dezső dr. ügyvéd, Somossy László kereskedő, Bárdos Géza kereskedő, Széplaky József iparos, Szepessy Albert munkás, Handler Gyula munkás-pénztári igazgató, Brunner Lajos dr. orvos, Tassy Miklós tanító, Lókody Sándor vendéglős, Rábold Gusztáv tanár.

Gessmann osztrák minisztert szélhűdés érte. Bécsből táviratozzák: Gessmann minisztert tegnap délután a minisztertanácsban könnyű szélhűdés érte. Az orvosok jobboldali szélhűdést és beszédzavart állapítottak meg.

A városi muzeum megint nyitva. A városi muzeum f. hó 11-ikétől fogva vasárnaponként d. e. 9—12 és délután 2—4 óra között a közönség számára ismét nyitva lesz.

Signum budis. A király megparancsolta, hogy Uzonyi Kiss György dr. 39. gyalogezredbeli főhadnagynak, Woracziczky Henrik gróf 16. huszárezredbeli hadnagynak és Rónai Jenő dr. 16. huszárezredbeli 2. osztályú főtörzsorvosnak a legfelsőbb dicsérő elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék.

Elhunyt szinigazgató. Budapesti tudósítók táviratozzák: Berký Ferenc jeles vidéki színész és szinigazgató 8-án Budapesten meghalt. Az elhunytban Berký Lili színésznő és Berký Ferenc honvédszázados édesatyjukat gyászolják.

A Szabad Iskola megnyitása. A miniszteri rendelet értelmében a felolvasó helyiségek március 8-ától kezdve megnyithatók. Így március 12-étől, hétfőtől kezdve a Szabad Iskola is megkezdte előadásait s folytatja ott, ahol február 5-én abbahagyta. A programot naponként fogjuk közölni.

A burkolási szabályrendelet. A belügyminiszter ma viszaküldte a város burkolási szabályrendeletét azzal, hogy azt nem hagyja jóvá, hanem elrendeli, hogy azon több módosítást eszközöljön a tanács.

A Polgári Asztaltársaság ma, szombaton este 8 órakor tartja választmányi ülését. A tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

Gyűjtés a Vörös Kereszt javára. A polgármester a belügyminiszter idevonatkozó rendelete alapján felhívja mindazokat (esetleg jogi személyeket), akik a Vörös Kereszt javára gyűjtési engedély megadása iránt folyamodnak, hogy mielőtt a kérelmet benyújtják, előzetesen szerezzék meg és az engedély iránti kérelemmel együtt mutassák be a Vörös Kereszt Egylet központi igazgatósága (Budapest, Vár Diszter 1.) írásbeli beleegyező nyilatkozatát.

A Debreceni Hét. Ma jelent meg a Debreceni Hét, amelynek szenzációsan érdekes tartalma van. Több debreceni vonatkozású társadalmi kérdésekről szóló cikk, színházi érdekességek váltakoznak a lapban. — A Debreceni Hét közli a „Csárdáskirályné” színelőadást és a darab összes dalainak szövegét.

140 százalékos tejhamisítás. A városi tanács mint másodfokú iparhatóság, ma jóváhagyta a kihágási bíró egyik ítéletét, amelyben elítélt egy tejárú kofát, aki 140 százalékos tejhamisítást követett el.

Nagy lopás egy vonaton. Kolozsvárról táviratozzák: A kolozsvar-medgyesi vonat mozdópóztájáról elloptak egy postászkórt, amelyben 96.000 korona értékű hadikölcsönkötvény volt. A nyomozás folyik.

Értesítem a t. vásárló hölgyközönséget, hogy ez évi május hó 1-én nőidivat és fehérnemű üzletemet áthelyezem a Ferenc József-ut 42. számú házba (Pannónia-épület, a Riesz-féle cukrászda helyiségébe). Tisztelettel Frank Sándor.

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Dianna-sós-borszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sós-borszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszer, főzidalom-csillapító, hűsítő, enyhítő és egészségápoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

Elővegy Diana-sós-borszesz ára K 130
Nagy " " " " " 350
Legcsapább " " " " " 7-

DIANA kereskedelmi r.-t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Változás a Nemzeti Színház és az Opera vezetésében. Budapesti tudósítók táviratozzák: Ma délelőtt a kultuszminisztériumban tanácskozás volt, amelyen Jankovich Béla miniszteren kívül részt vettek Kleberberg Kuno gróf államtitkár és Bánffy Miklós gróf. A tanácskozás eredményéről a Bud. Tud. a következő kommunikét adta ki:

Tóth Imre, a Nemzeti Színház igazgatója, aki ezen minőségében való újbóli megbízatását maga sem kérelmezte, megváltik állásától és más megfelelő munkakört fog kapni. — A Nemzeti Színház igazgatói állására Ambrus Zoltán író-táviratát meg, aki a megbízatást el is fogadta. Az Operaháznál is változás várható az igazgatói állásban, mert Kern Aurél megváltik állásától. Egyelőre nem töltik be helyét, hanem Kerner Istvánt fogják kinevezni főzeneigazgatónak és ő fogja helyettesíteni az igazgatót.

A kereskedő tanonciskola igazgatósága felhívja a tanulókat, hogy f. évi március hó 10-én, vasárnap d. e. 10 órakor a tanításra pontosan jelenjenek meg.

Véres kardpárbaj. Budapesti tudósítók táviratozzák: Ma délelőtt a Fodor-féle vívóteremben véres kardpárbaj volt Ijabb Gálffy György szabadkai gyógyszerész és Dénes József huszárhadnagy között. A párbaj oka összeszólalkozás volt. A felek nehéz lovassági karddal hatszor csaptak össze. Gálffy az arcán környékben, Dénes az alsó karján súlyos, mélyebb vágásokat szenvedett, mire a párbajt beszüntették.

A lisztjegyekkel való visszaélés. Rostás István főkapitány a következő közlést adta ki: „Mintán a hozzám beérkezett jelentések szerint még mindig igen sokan követnek el visszaélést a liszt- és más fogyasztási jegyekkel, a városból eltávozott vagy elhalt hozzátartozókat igen sokan nem jelentik ki és eltávozásuk, illetve elhalálozásuk után továbbra is szedik jogtalanul a fogyasztási jegyeket, egyesek pedig bejárónéik és mosónők után is igénybe veszik a fogyasztási jegyeket, holott azok lakásaikon is kiveszik azt és így ugyanazon személyre jogtalanul több ízben vétetik igénybe a fogyasztási jegy és az utóbbi időben a törvényt ismerő középosztály is mind gyakrabban visszaél ezzel, ismételtlen figyelmeztetem a város lakosságát, hogy ezen visszaélésektől saját érdekükben annyival is inkább tartózkodjanak, elhalt, vagy a városból eltávozott hozzátartozókat annyival is inkább és haladéktalanul jelentsék ki, minden egyes esetben, mivel a házról-házra való ellenőrzés folyamatosan van és mindazok ellen, akik visszaélést követnek el, a legszigorúbban leszek kegyetlen eljárni és ismétlés vagy rosszhiszemiség esetén a maximális büntetést alkalmazni.”

Munkást keresnek a népműhelybe. — Szalmapapucskok varrásához munkások felvételnek a kollégiumi népműhelyben, Darabos-utca 4. szám alatt. Ugyanott egy munkát átvevő és kiadó megbízható ember szintén alkalmazást talál. Jelentkezni szombaton délelőtt 8—12-ig, azután naponként.

325 mázsa vetőmag a debreceni gazdáknak. A földművelésügyi miniszter ma leiratot intézett Domahidy Elemér főispánhoz, a melyben értesíti, hogy a debreceni gazdák részére 325 métermáza vetőmagot utalványozott ki és pedig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete útján 10 mázsa kölest és 100 métermáza zabot, a Hadi Termény részvénytársaság útján a lefoglalt terményből 100 métermáza árpát, 100 métermáza kukoricát és 15 métermáza kölest.

Debreceni hősök kitüntetése. A felhatalmazott parancsnokság Kállay András és Győrösi András tizedesnek és Hován Mihály népfőlkelőnek a bronz vitézségi érmet adományozta.

Koszorúmegváltás. Kertész Sándorné urnő Boros Klárka elhalálozása alkalmából 20 koronát küldött az izr. nőegyesületnek. — Az adományért köszönetet mond dr. Balkányi Miklósné nőegyesületi elnök.

Frank Sándor nőidivat cégnél remek szabású bluzok, továbbá klott, lüster és se-lyem alsósoknyák és kész női fehérneműk vagy választékban találhatóak. Telefon 12-56.

— **A Hadsegélyző Jótékony estje.** A Hadsegélyző Hivatal és a Jótékony négyzet este holnap, szombaton este lesz az Arany Bikában, amelynek disztermében bizonyára fényes közönség találkozik, hogy Debrecen legjobb műkedvelő szereplőiben gyönyörködjenek. Balay Margitka neve a szereplők névsorából tévedésből kimaradt: ő fogja művészi zongorajátékával kísérni Krampera Lona táncszámát. A rendezőség kéri a közönséget, hogy öt órakor pontosan sziveskelljen megjelenni, mert tekintettel a nagy műsorra és a záróra miatti rövid időre, az előadást pontosan öt órakor megkezdik és a később érkezők csak az egyes számok közti szünetekben mehetnek a terembe, mert különben úgy a szereplőket, mint a közönséget későjövésükkel zavarnák.

— **Királyunk külföldi méltóságai.** Vilmos császár tudvalevőleg utolsó bécsi látogatása alkalmával porosz tábornagygyá nevezte ki királyunkat, Károly királyt már azelőtt is sok szál fűzte a német hadsereghez, de a kitüntetések és kinevezések egy része, főleg azok, amelyek az utolsó időben történtek, még nem jutottak a nyilvánosság tudomására. Károly király „à la suite” a német tengerészethez tartozik. 1914. december 9. óta a porosz királyi 11. sz. (2. veszfáiai) huszárezrednek, 1916. augusztus 17. születésnapja óta a 108. sz. szász lövészezrednek, 1916. november 28. óta a porosz királyi, Ferenc császár nevét viselő 2. sz. gárdagránátoszezrednek, 1916. november 30. óta a bajor királyi 13. sz. gyalogezrednek (amelyhez már 1913. június 6. óta „à la suite” tartozott), 1916. december 15. óta a szász királyi első (17. számú) ulánuszrednek, 1916. december 22. óta pedig a 122. sz. (4. württembergi) gyalog- (füzilír) ezrednek tulajdonosa. A békében szerzett porosz, bajor, szász és mecklenburgi kitüntetésekön kívül a német birodalom következő államainak háborús kitüntetései díszítik királyunk mellét: 1914. december 1. óta az 1. és 2. osztályú porosz vaskereszt, 1915. januárja óta a bajor 2. osztályú katonai érdemkereszt a kardokkal és a szász Albrecht-rend 2. osztályú komturkeresztje a kardokkal, 1916. április óta a szász katonai Szent Henrik-rend, a hesseni vitézségi érem és az oldenburgi 1. és 2. osztályú katonai érdemkereszt. Segesvári találkozásuk alkalmából a bajor király a mi királyunknak a Miksa József-rend nagykeresztjét adományozta, 1916. december 5-én megkapta Károly király a tölgyfalombot a pour le méritehez, amelyet már 1916. május 23. óta bír, 1917. január 28-ikán pedig megkapta Péter Frigyes Lajos herceg oldenburgi házi- és érdemrendjének nagykeresztjét láncsal, aranykoronával és a kardokkal. Többi szövetségeseink is láthatóan kifejezésre juttatták, mennyire méltányolják uralkodónknak az ellenséggel szemközt szerzett érdemeit. A szultán az arany és ezüst Imtiaz-hadírmert, a bolgár cár a Szent Cyrill- és a Methód-rendet, valamint a vitézségi kereszt 2. osztályát adományozta királyunknak.

— **Frank Sándor nőldivat cégé** a tavaszi kosztüm és ruhára alkalmas kelmek, továbbá remek szép selymek különféle minőségben, nagy választékban, a megszokott olcsó áron kaphatók. Telefon szám 12-56.

— **Központi fűtéssel és melegvíz-ellátással** 5 szobás utcai lakás, mellékhelyiségekkel együtt, f. évi május 1-re kiadó Ferenc József-ut 34. szám alatt.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZOMBAT: *Csárdáskirályné*, operett.
(Bemutató előadás.)

VASÁRNAP: *Csárdáskirályné*.

A „Csárdáskirályné” bemutató előadása. A „Csárdáskirályné” holnap, szombaton tartandó premiérére lázas izgalommal várakozik a társulat és a színházlátogató közönség egyaránt. A ma már európai hírűnek nevezhető darab nálunk a legjobb szereposztásban fog színrekerülni. A rendezés fáradságos munkáját Hella y Jenő művészeti igazgató végezte,

aki a bemutatóra új diszletekről is gondoskodott, melyek a kitűnő rendező önálló fölfogása szerint és utasításai nyomán készültek s teljességgel elittek úgy a bécsi, mint a budapesti színházak diszleteitől. Az előadás kezdetét, tekintettel arra, hogy a színházat tíz órakor be kell zárni, háromnegyed hétre tűzték ki. A közönség egyébiránt már néhány nap óta valószínűleg ostromokat intézett a pénztár ellen s értesülésünk szerint a két első előadás jegyei már el is fogytak.

A **nösténytigris az Urániában.** — Hétfőn nagy premiérére lesz az Urániának. A nösténytigris Budapesten hatalmas sikert és frenetikus tetszést aratott és állandóan zsúfolt házakat vonzott. P. Menichelli, ki Debrecenben a Csókos éjszakák című drámában oly viharos tetszést aratott, a legkasszikusabb művészeti interpretálja G. Verga világhírű asszonyi lélekrajzát A nösténytigris-ben.

Henny Porten-bemutató az Apollóban. Bájos és kedves vigjáték-bemutatóban lesz része ma az Apollo közönségének, ahol Menyasszonyrablás címmel Henny Porten közvetlen és kacagtató alakításban egy négy felvonásos szellemes és ötletes vigjáték kerül műsorra. Csupa élet, csupa szímel. Érdekes képnek fog bizonyulni A nagy összeütközés című amerikai dráma 2 felvonásában. Az előadások 6 és 8 órakor kezdődnek. Jegyek előre válthatók d. e. 10 órától.

Megjelent a Színházi Figaro „Csárdáskirályné”-száma, négy képpel. Szenzációs megjelentése Kálmán Imre cikke, amelyben elmondja a debreceni közönségnek: hogy született a Csárdáskirályné muzsikája. Az összes szereplők kedves intimításokkal fűszerezett nyilatkozatai bepillantást nyújtanak a sláger-bemutató előkészületeinek titkaiba. A páratlanul érdekes szám, amely a Csárdáskirályné legkedvesebb dalait s legmulatságosabb jelenetét is közli, husz fillérért trafikokban, könyvkereskedésekben, mozikban, színházban, rikancsoknál kapható.

ÖNÁLLÓ KÉPVISELŐT

keresek első művészek által készelt festött és himszett fényképeim (hármilyen fénykép után elkészítve) terjesztésére. Kizárólagos egyedírusítás biztosítva. Vevő minden család. Napi kereset K 50.— és több. Ajánlatok fényképpel **Hebermann Ferenc.** Bud-pest, VIII., Szilágyi-u. 4. intézendők

„Citromszesz”

teához, süteményekhez, limonádénak és mindenhez, amihez citrom szükséges, a citromot teljesen pótolja. 1 deka, amely 20 fillérbe kerül, 2 citromot teljesen pótol. 1 csésze teába fél kávés kanállal elegendő. — Egyedüli főraktár

Grünberger és Glück

fűszernagykereskedőknél.

Hadsegély bélyeget

minden mennyiségben veszek. A mostani új kiadás 10 és 15 fillérest (hadakozó katonai rajzzal) 1 K 60 fillérest szazankint. A II. kiadású hadi (rövid hadi) 1 koronásért 60 fillért, 2 koronásért K 1 20 ar, 5 koronásért K 3.50-et és az 5 és 10 filléresért 1 koronát, szazankint. A többi fel nem említett hadibélyegért fél névértéket fizetek. Csakis leáttatott és át nem lyukasztott bélyegeket veszek. Az érte járó pénzt vétel után azonnal kűdöm. Koronázási bélyeget tisztán és lebélyegezve szintén minden mennyiségben veszek. Ajánlatokat kérek a józan ár megjelölésével: **Rozsnyai Béla, Budapest** Menhed szultán-ut 15. könyvkereskedésébe.

VISZKETEGSÉGET

rúht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsír** Kis tégely K 1 60, nagy tégely K 3.—, családi adag K 9.—, utasítással rendelhető: **Dr. Fleisch E.** „Korona” gyógytárából, Győr.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 40., a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőlő hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Eladó

Vénkert 43. szám alatti, Verzar Kálmán tulajdonát képező nyári lak, gyümölcsösrel, major-sági udvarral Értekezni az eladás ügyében Bathányi-utca 1. sz., első emelet. Ugyanott írógép és mindenféle háztartási cikkek eladók.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszert veszek és olcsón eladok. **Krámer, Arany Bika-bérház 3.**

Eladó kedveso fizetési feltételek mellett: Téglyskertben 2674 négyszögöl beltelek. Kossuth-kertben 8 hold teljes természetben levő körülkerített szőlő. Varga-kertben Keleti-sor 7. szám alatt 1 hold körülkerített beltelek rajta levő 50 méter hosszú deszkahodályal.

Eladó Hajduböszörményi határban tiszapolgári utszélen 250 magyar hold réti birtok fekete föld gazdasági épületekkel ellátva vasuti állomástól 18 kilométerre kűt.

Hasonlóképpen kiadó vagy eladó Monostorpályi határban az állomástól 1 kilométerre, Debrecentől 1 óra járásra 500 hold jó homok szántóföld 5 holdastól 50 holdig parcellákban is.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Ócska ólmot vesző a kiadóhivatal.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-utca 32. szám.

Autódíót használatban nem volt teljesen jó állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Vasredőny ajtókat, kis méretben használt jó állapotban venniék Cím a kiadóhivatalban.

Jótállás a biztos eredményért.

Roltter Oszkár

nagybecskereki av. főkapitány és falbaromfi-tenyésztőnek nagy-szerű tulajmánya a

„PATKANIN”

patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és föltilmul minden más 1 doboz ára 3 K irtószert, mely elegendő kűfűből 80 patkány kirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismertető prospektus, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérszre ingyen küld a PATKANIN-gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrárban: Hész-venyterészek Nagybecskereken.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Női és férfi fehérneműek, Zsebkezdők, Harisnyák, Gallérok, Kézeldők, Esőernyők, Nyakkendők
NAGY RAKTÁRA

A debreceni kir. törvényszék.

P. 624—1917/2. szám.

Időző hirdetmény.

A debreceni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Debreceni Hitelbank felperesnek néhai Somossy József és Somossy Józsefné alperesek ismeretlen örökösei ellen 34477 K 20 f tőke jár. iránt indított perében a per felvételére határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy **1917. évi április hó 2. napján délelőtt 9 órakor** hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-utca 18. házszám I. emelet 92. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig a néhai Somossy József és Somossy Józsefné ismeretlen örökösei alperesek részére ügygondnokul dr. Révész Géza ügyedet (lakik Debreczen) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Debreczen, 1917. évi március hó 3.

A kiadmány hitelléli: **Pusztai József.**

Dr. Kesserű sk.
[.] elnök.